Glasovi, avatarji in meje posnemanja

Kako lahko sintetična predstavitev ostane poštena glede identitete in privolitve?

GLASOVI IN AVATARJI

Brief za privolitev in razkritje za izmišljeni projekt s predstavnikom.

SLOVENSKA IZDAJA

september 2026
Praktična uporaba AI

Viri preverjeni 24. septembra 2026.

Sintetična pripoved in video z avatarjem lahko malemu projektu prihranita snemalni dan. Lahko pa tudi ustvarita vtis, da je določena oseba govorila, odobrila vsebino ali v njej nastopila. Zato prva oblikovalska odločitev ni nastavitev glasu, temveč meja identitete.

Uporabite izmišljenega predstavnika, avatar ponudnika v okviru veljavnega paketa ali jasno sintetičen glas, kadar je to smiselno. Za primer v tem članku ne ustvarjajte klona resnične osebe. Privolitveni obrazec pri morebitnem prihodnjem projektu ni čarobno dovoljenje: navesti mora osebo, namen, medije, ozemlje, trajanje, pravice urejanja, ravnanje ob preklicu in osebo, odgovorno za zapis. Ne nadomesti pa pravil ponudnika, dolžnosti varstva podatkov, osebnostnih ali javnopodobnih pravic, dogovorov z izvajalci ali omejitev platforme.

Tri ločena vprašanja

Skupina pogosto reče, da se je oseba »strinjala z avatarjem«. Ta stavek skriva tri različna vprašanja.

Prvo je, ali ponudnik dovoljuje to funkcijo in to uporabo. Pogoji za stranke Synthesia določajo, da mora stranka zbrati potrebne privolitve za ustvaritev in uporabo avatarjev ter zagotoviti, da je oseba, katere glas ali podoba se uporablja za avatar po meri, ustrezne zakonske starosti in je dala svobodno ter informirano privolitev.[3] Politika sprejemljive uporabe zahteva tudi, da stranka odgovarja za namen uporabe in nadzoruje avatarje, glasove in

podobe, tako da so pravice posameznikov spoštovane in javnost zaščitena pred škodo.[4] Funkcija izdelka zato ne pomeni, da ponudnik prevzame odločitev naročnika.

Drugo je, ali se z osebo in njenimi podatki ravna zakonito. GDPR opredeljuje osebne podatke kot informacije o določeni ali določljivi fizični osebi. Biometrični podatki so ožja kategorija: nastanejo s posebno tehnično obdelavo fizičnih, fizioloških ali vedenjskih značilnosti, ki omogočajo ali potrjujejo enolično identifikacijo. Obdelava biometričnih podatkov za enolično identifikacijo osebe je prepovedana, razen če velja izjema iz 9. člena, med drugim izrecna privolitev v navedenih okoliščinah.[6] Vzorec glasu ali obraza je lahko osebni podatek, ne da bi bil vsak potek dela z avatarjem samodejno obdelava biometričnih podatkov posebne vrste. Pomembni so dejstva, namen, zasnova sistema in veljavna nacionalna pravila. Praktični odgovor je zmanjšanje zbranih podatkov, jasen namen, koraki hrambe in izbrisa ter pravni nasvet, kadar uporaba daje trditve o identiteti ali ustvarja večje tveganje.

Tretje je, kaj bodo gledalci razumno verjeli. Akt EU o umetni inteligenci opredeljuje globoki ponaredek kot z AI ustvarjeno ali spremenjeno sliko, zvok ali video, ki posnema obstoječe osebe, predmete, kraje, subjekte ali dogodke in bi lažno deloval kot verodostojen ali resničen. 50. člen velja od 2. avgusta 2026. Za uporabnika sistema v obsegu 2. člena Akt o umetni inteligenci 50. člen(4) zahteva razkritje, da je bila vsebina globokega ponaredka v obliki slike, zvoka ali videa umetno ustvarjena ali spremenjena. Ta obseg vključuje uporabnike sistema v EU in lahko zajame ponudnike ali uporabnike sistema zunaj EU, kadar se izhod uporablja v EU; fizične osebe, ki sistem uporabljajo izključno

osebno in nepoklicno, so zunaj področja uporabe akta. Pri očitno umetniškem, ustvarjalnem, satiričnem, izmišljenem ali podobnem delu je obveznost omejena na ustrezno razkritje, ki ne ovira prikaza ali uživanja v delu.[5] To je pravilo EU z določenim področjem uporabe in izjemami, ne univerzalno enovrstično pravilo o privolitvi za snemanje. Podpira pa preprosto proizvodno navado: razkritje določite pred izvozom in ga preverite v okoliščinah dostave, namesto da ga skrijete v metapodatke.

Izmišljeni projekt s predstavnikom

Predstavljajte si izmišljeno slovensko zadrugo za popravila Mizarstvo Most. Želi 75-sekundni spletni video o naročanju popravila stola. Ne želi ustvariti vtisa, da je njihova tehnica Ana posnela pripoved, niti ne potrebuje njenega obraza ali glasu. Projekt izbere avatar ponudnika, glas ponudnika, ki ni predstavljen kot Ana, in napis na zaslonu: »Predstavitev uporablja sintetični glas in digitalnega predstavnika.« Začetna kartica ponovi napis z manjšimi črkami; opis videa vsebuje isti stavek.

Ta izbira prepreči nepotrebno zbiranje Aninih vzorcev. Avatarja ponudnika ne spremeni v osebo, ki podpira zadrugo. Scenarij dejstva pripisuje zadrugi, ne avatarju: »Mizarstvo Most prejema zahtevke za popravila prek tega obrazca.« Ne pravi »Prejšnji teden sem popravil vaš stol«, ker govorec ni delavec s takšno zgodovino.

Kratek brief naredi mejo vidno:

Element	Odločitev v izmišljenem projektu	Dokaz, ki se hrani
Identiteta predstavnika	Avatar ponudnika; ne imenovani ali določljivi zaposleni	Zapis ponudnika/ paketa in ID izbranega avatarja
Glas	Sintetični glas ponudnika; brez naloženega zvoka zaposlenega	Nastavitev glasu in zapis izvoza
Scenarij	Splošni potek naročanja, pregledan v zadrugi	Različica scenarija in pregledovalec
Trditve	Brez pričevanja, osebne izkušnje ali podpore	Kontrolni seznam trditev
Razkritje	Na začetku zaslona in v opisu	Končni kader videa in objavljeno besedilo
Distribucija	Spletna stran in družbene objave; brez plačanih političnih ali novičarskih uporab	Seznam kanalov in pregled platforme
Nadzor sprememb	Nov obraz, glas, trg ali namen sproži pregled	Odgovorna oseba in datirana odločitev

Tabela ni potrdilo o skladnosti. Odgovarja na poznejše, ožje vprašanje: kaj je skupina odločila, na podlagi katerega gradiva in za katero objavo? To je uporabnejše od prazne mape z oznako »privolitev«.

Zakaj privolitev potrebuje obseg

Če prihodnji projekt res potrebuje predstavnika po meri, dogovor napišite v jeziku, ki ga oseba razume, še preden zajamete vzorce. Določite, ali dovoljuje glas, podobo ali oboje; katere scenarije in jezike; katere države in kanale; ali je vključeno plačano oglaševanje; ali je avatar mogoče urediti; ali lahko dobavitelj obdeluje vzorec; kdo odobrava nove uporabe; in kaj se zgodi ob koncu odnosa. Shranite osebi prikazano različico in zapis preverjanja. Ne namigujte, da je privolitev nepreklicna, če ureditev ali zakon osebi daje pot za umik, ugovor ali zahtevo po izbrisu.

Tu so pomembne tudi pogodbene podrobnosti. Pogoji Synthesia razlikujejo avatarje ponudnika od avatarjev po meri. Njihova politika vsebuje omejitve, vezane na funkcijo in paket, za avatarje ponudnika, tudi omejitve glede promoviranega ali plačanega oglaševanja na družbenih omrežjih brez izrecnega pisnega soglasja, medtem ko uporaba avatarja po meri ostaja odvisna od ustrezne privolitve posameznika.[4] »Imamo naročnino« zato ni popoln odgovor na vprašanje »ali smemo voditi to kampanjo?«. Preberite veljavni paket, politiko in dogovor za natančno vrsto avatarja in kanal.

ElevenLabs ponuja drugo konkretno mejo. Njihov center za pomoč pravi, da je Professional Voice Clone mogoče ustvariti samo iz glasu imetnika računa, tudi s privolitvijo druge osebe; druga oseba lahko ustvari in preveri lasten klon ter ga deli zasebno.[2] Za slovenski ali drug račun v EGP je treba navesti in ohraniti pogoje za EGP, ki veljajo za ta račun, ne ponudnikovih posebej označenih pogojev za uporabnike zunaj EGP. Veljavni pogoji opredeljujejo User Voice Model kot sintetični glas, ki zveni kot uporabnikov glas ali glas, ki ga uporabnik sme posredovati, in uporabo izhoda podrejajo pogojem ter politiki prepovedane uporabe.[1] Te navedbe ne razčistijo posnetka, izvedbe, imena, podobe ali lokalne zakonske dolžnosti. Pokažejo, zakaj mora producent preveriti pot posamezne funkcije in se ne zanesti le na ustno strinjanje.

Razkritje naj prepreči napačen vtis

Razkritje ni kazen in ni nujno odstavek pravnega jezika. Dosegljivo mora biti tam, kjer občinstvo ustvari ustrezen vtis. Jasna začetna kartica lahko deluje pri kratkem videu. Pri zgolj zvočni vsebini ga povejte pred pripovedjo ali v besedilu objave, kjer ga poslušalci srečajo. Za telefonsko linijo podpore strankam zahtevata umestitev in besedilo več skrbi, saj lahko klicatelj med interakcijo sprejema odločitve. Sektorje z velikimi posledicami, politična sporočila, vsebino, podobno novicam, zbiranje sredstev in občutljive osebne trditve obravnavajte kot primere za eskalacijo, ne kot običajna naročila za avatar.

Razkritje mora opisati sintetični element brez pretiravanja. V izmišljenem projektu je natančno: »Ta video uporablja sintetični glas in digitalnega predstavnika.« »Anin digitalni dvojnik razlaga

popravila« je zavajajoče, ker Ana ni predstavnica. »AI je preverila ta nasvet o popravilu« je zavajajoče, ker orodje ne prevzema strokovne odgovornosti. Skupina naj skupaj z videom pregleda sličico, naslov, podnapise, ime računa in ciljanje kampanje: resnična začetna kartica ne popravi zavajajoče okoliške trditve.

Primer napake: znani glas

Predpostavimo, da zadruga sprva posname Ano, ki razlaga postopek naročanja, nato pa sodelavec predlaga kloniranje njenega glasu za hitrejšo proizvodnjo poznejših videov. Ana se neformalno strinja v klepetu. Prvi izvoz je namenjen enemu poučnemu posnetku, marketinški izvajalec pa ga želi po Aninem odhodu ponovno uporabiti v plačanem oglaševanju.

Manjka več dejstev: katera pot ponudnika je bila uporabljena, ali dovoljuje klon tretje osebe, katero natančno uporabo je Ana razumela, ali je bilo plačano oglaševanje v obsegu, kdo nadzira izbris in ali končna kampanja nakazuje njeno trajno podporo. Neformalni »da« na to ne odgovori. Ustavite razširitev. Ohranite izvorno gradivo, ne ustvarjajte dodatnega zvoka, pridobite nasvet in ustrezno omejen dogovor, če se delo nadaljuje, ali pa projekt predelajte z glasom ponudnika in novim scenarijem. To ni argument proti sintetičnim orodjem. Gre za zavrnitev predpostavke, da je glas sodelavke avtomatično večkrat uporabno sredstvo podjetja.

Praktični pregled pred objavo

Končno odločitev dajte osebi, ki videa ni ustvarila. Končni izvoz in distribucijsko besedilo naj primerja z briefom.

1. Ali je predstavnik izmišljen ali avatar ponudnika, oziroma ali obstaja opredeljen zapis za imenovano osebo?
2. Ali trenutni dogovor ponudnika dovoljuje izbrano funkcijo, vrsto avatarja, paket in kanal?
3. Ali so posnetki, vzorci obraza, imena, scenariji, pričevanja ali nakazane podpore zunaj dokumentiranega obsega?
4. Ali video jasno razkriva sintetično ustvarjanje tam, kjer občinstvo potrebuje to informacijo, ob upoštevanju 50. člena in dejanskih okoliščin?
5. Ali produkcija preprečuje trditve, da je avatar resnični zaposleni, strokovnjak ali zadovoljna stranka, kadar ni?
6. Ali so pri obdelavi vzorcev določljive osebe zabeleženi namen, dostop, hramba, izbris in odgovornost za eskalacijo?

Odgovor »potreben pregled« ustavi objavo, dokler se obseg ne spremeni ali vprašanje ne razreši. Skupina lahko še vedno ustvari učinkovit film. Preprosto ustvari film, katerega trditve o identiteti ustrezajo ljudem in dovoljenjem, ki stojijo za njim.

Mejo ohranite tudi po objavi

Prvi javni izvoz ni zadnja odločitev o identiteti. Urednik družbenih omrežij lahko odreže začetno razkritje, prodajni sodelavec lahko posnetek uporabi ob fotografiji zaposlenega ali pa stranka predstavnika ponudnika zamenja za pravega svetovalca. Določite

imenovano osebo za prijave in popravke. V projektni zapis shranite objavljeno datoteko, napis in URL kanala. Če razumnega gledalca nekaj zavaja, ustavite prikaz, popravite okoliško trditev ali sredstvo zamenjajte; šibkega razkritja ne zagovarjajte s sklicevanjem na notranji brief.

Enako velja pri menjavi orodij. Nov model glasu, drug paket ali nova vrsta avatarja pomenijo novo odločitev o funkciji. Prejšnja privolitev ali zapis ponudnika se ne preneseta samodejno. Ta majhna ovira je uporabna, ker postavi vprašanje, ko je pomembno: identiteti katere osebe naj občinstvo zaupa?

Viri

Številke virov veljajo za ta vodnik. Povezave vodijo do izvirnih dokumentov. Pred uporabo preverite besedilo, pogoje uporabe in razpoložljivost storitev.

[1] ElevenLabs Terms of Service (EEA)
https://elevenlabs.io/terms-of-use-eu

[2] Can I create a Professional Voice Clone of someone else's voice?
https://help.elevenlabs.io/hc/en-us/articles/36842751624209-Can-I-create-a-Professional-Voice-Clone-of-someone-else-s-voice

[3] Customer Terms of Service I Synthesia
https://www.synthesia.io/legal/customer-terms-of-service

[4] Acceptable Use Policy I Synthesia
https://www.synthesia.io/legal/acceptable-use-policy

[5] Consolidated TEXT: 32024R1689 — EN — 27.07.2026
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A02024R1689-20260727

[6] Regulation (EU) 2016/679 (General Data Protection Regulation)
https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj/eng